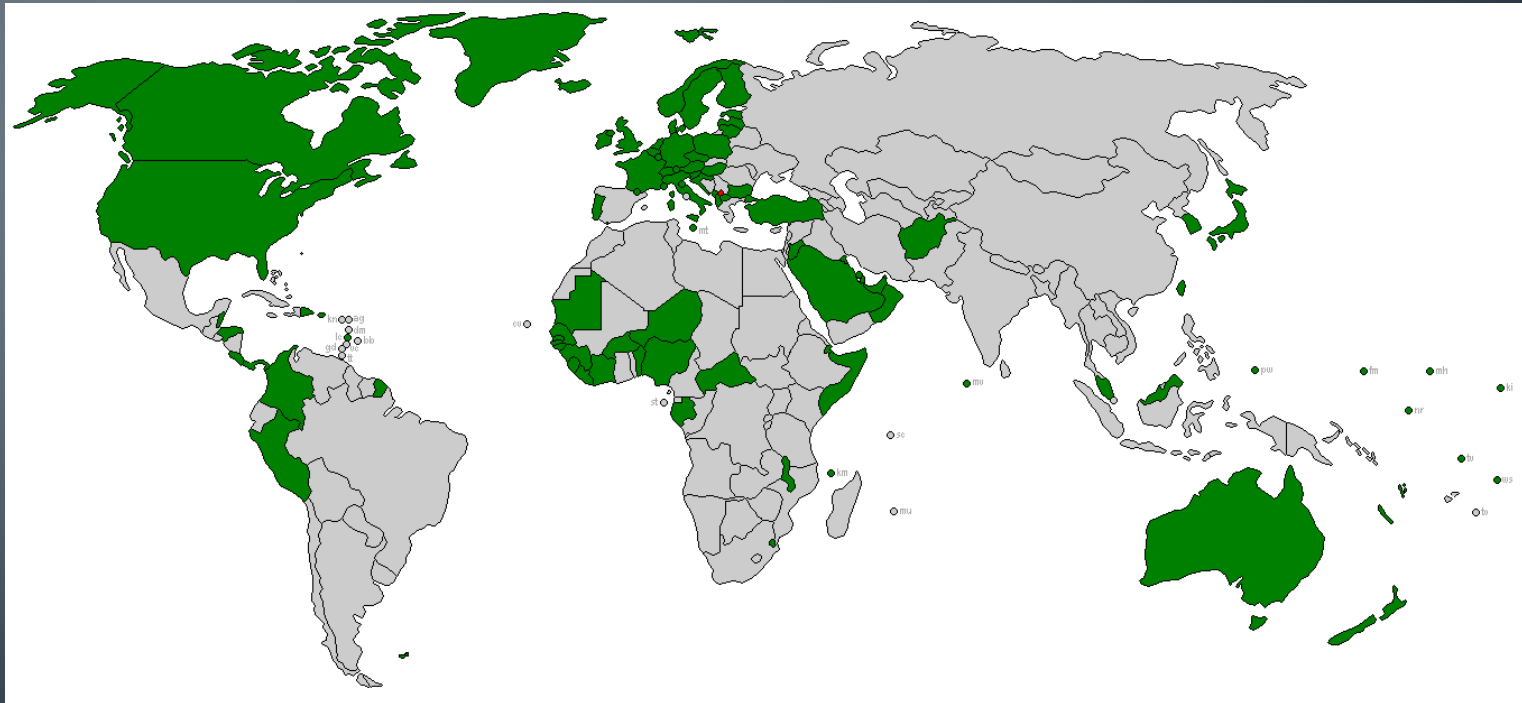
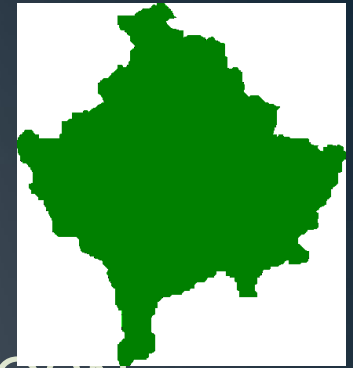

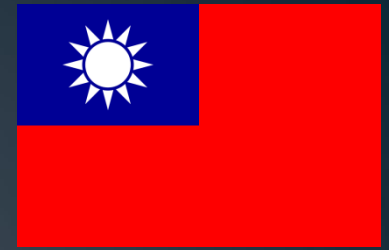
Geopolitika

Státy a závislá území 2

Kosovo

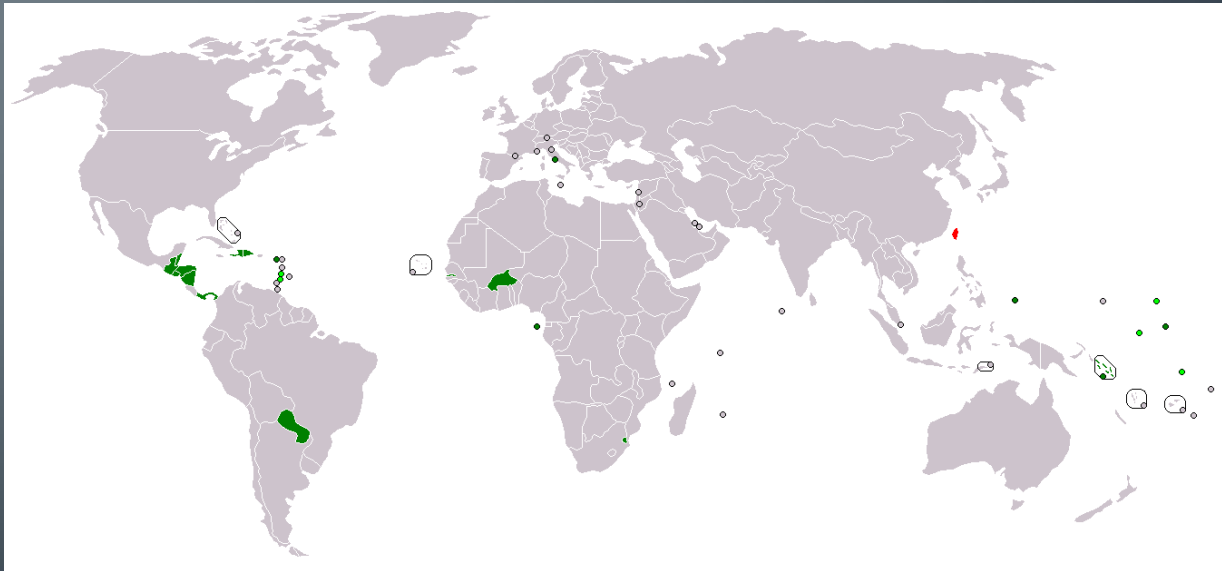
- Srbsko považuje Kosovo za svou součást
- k 4/2014 uznává Kosovo 108 členských států OSN
(2011 – 88 – 44%)

Taiwan

- Vláda na Taiwanu se považuje za legitimní vládu celé Číny, oficiálně se označuje jako **Čínská republika**
- Uznává 23 států, ostatní uznávají za legitimní vládu celé Číny vládu v Pekingu (ta oficiálně označuje zemi názvem **Čínská lidová republika**)

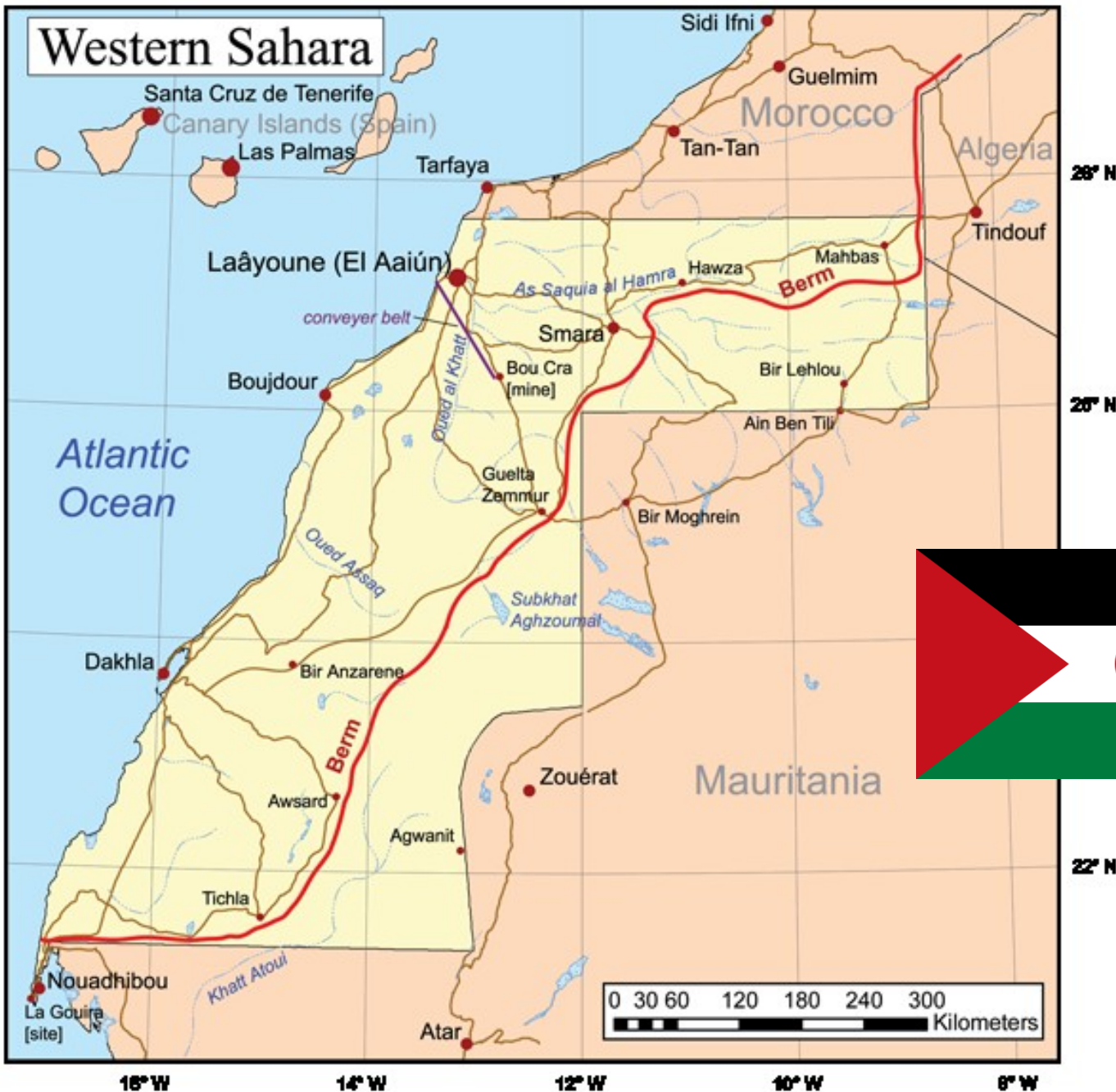

Západní Sahara / Saharská arabská demokratická republika (SADR)

- většinu území kontroluje Maroko, které je celé považuje za nedílnou součást svého státu; v exilu působí vláda SADR, usilující o nezávislost
- Cca 500 tis. ob.
- ZS podporuje Alžírsko, Maroko podporuje USA, Mauritánii (SA+Kuvajt) + Africká unie, OSN...
- 82 členů OSN uznává právo Západní Sahary na sebeurčení, z nich: Většina uznává i SADR
- 29 neuznává exilovou vládu SADR za legitimního reprezentanta území
- 44 zemí podporuje marocké nároky na území (mj. Rusko a USA)

Western Sahara

Palestina

- Poprvé byla nezávislost Palestiny deklarována 1. 10. 1948 v Ghaze (tzv. „celopalestinskou“ vládu vedl jeruzalémský muftí)
- V roce 1959 Egypťané „celopalestinskou“ vládu rozpustili a poskytli obyvatelům Ghazy egyptské občanství
- Roku 1964 založena Organizace pro osvobození Palestiny
- Ta následně uznána za národně osvobozené hnutí

- **Palestinský stát** byl vyhlášen v Alžíru 15. 11. 1988 Palestinskou národní radou (řídící orgán Organizace pro osvobození Palestiny) teoreticky na části bývalého britského mandátu v Palestině vně mezinárodně uznaných hranic Státu Izrael
- nezávislost tohoto útvaru byla postupně uznána 127 státy světa

<MAPCARDS123@gmail.com>
PLAS QUAKER.ORG

- správu na deklarováném území Státu Palestina vykonávají:
 - tzv. **Palestinská autonomie (Palestinská národní správa) - Palestinská autonomie (Palestinská národní správa)** není vládou Palestinského státu vyhlášeného v roce 1988 a nepovažuje se ani za nezávislý stát
 - **Hnutí Hammás**
 - **Izrael**

Uznání nejsou zdaleka všichni...

- *Efektivně existující státy, kterým ale chybí mezinárodní uznání, případně je uznává jen několik nezávislých států*
- důvodem je zpravidla nesouhlas původního suveréna
- V současnosti hlavně:
 - Somaliland (neuznáváni kdo) – 91 vyhlášení nezávislosti
 - Severní Kypr (uznává jen Turecko)

- *Povstalecké státy*
- fakticky nezávislé, od předchozí kategorie se liší tím, že:
 - jsou s původním suverénem ve faktickém válečném stavu, nebo
 - existuje oprávněná obava, že se původní suverén pokusí svoji kontrolu území obnovit násilně

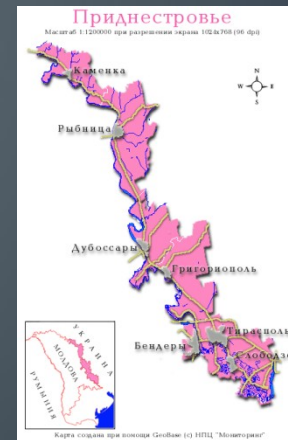
- Jižní Osetie (uznává Rusko + Hamás, Podněstří, Náhorní Karabach...)

- Abcházie (viz Osetie)

- Podněstří (neuznává nikdo)

Uznání nejsou zdaleka všichni...

- Propagandistické politické jednotky
 - Chálistán
- Autonomní fakticky nezávislé jednotky
 - Bougainville
- jednotky proklamované z recesistických nebo komerčních pohnutek
 - Valašské království

Národy

- Západní pojetí
 - Společné historické území
 - Společná právně-politická organizace
 - Společná občanská kultura a ideologie
 - pojmy ***národ*** a ***lid*** v podstatě splývají
- Východní pojetí
 - společný pokrevní původ
 - společný jazyk a tradice
 - pojmy ***národ*** a ***lid*** nejsou synonyma

Národní suverenita

- Je základem **práva národů na sebeurčení**
- Dává každému národu, který si dosud nevytvořil vlastní stát, právo samostatně si určit své státoprávní postavení (tj. právo vytvořit vlastní nezávislý stát, nebo se spojit s jinými národy do společného státu)
- Toto právo obecně nemají národnostní menšiny
- V praxi je problematické právo národů na sebeurčení realizovat
- Idea práva národa na sebeurčení jako „přirozeného“ práva byla poprvé deklarována během vzniku USA a nejsilnější byla po 1. světové válce (vznik Československa)
- Právo později vtěleno do Charty OSN

Rozdíly mezi národy...ekonomika, hodnoty...

- Výzkumy „hodnotových systémů“ prováděl Geert Hofstede (pro IBM), podle něj jsou „měřitelné“ rozdíly v těchto okruzích:
 - **Mocenský odstup** (*power distance* – míra, s jakou se akceptuje, že moc je rozdělena nerovnoměrně), + Malajsie, Francie, - Rakousko, Dánsko
 - **Vyhýbání se nejistotě** (*uncertainty avoidance* – rozsah, v němž se příslušníci kultury cítí ohroženi neznámými situacemi), +Řecko, Portugalsko, Japonsko, -Singapur, Dánsko, Británie

- **Individualismus – kolektivismus** (*individualism – collectivism* – rozsah závislosti jednotlivce na kolektivu), ind.: USA, Británie, Kanady, kol.: Guatemala, Ekvádor, Indonésie, Pákistán
- **maskulinita – feminita** (*masculinity-femininity* – zastoupení a vliv „mužského prvku“ v hodnotách společnosti, míra oddělení genderový chrolí), mas.: Japonsko, Rakousko, Itálie, Mexiko, fem.: Švédsko, Norsko, Dánsko, Nizozemsko, Finsko
- **Dlouhodobá–krátkodobá orientace** (míra vytrvalosti a ochoty podřizovat se ve prospěch dlouhodobých cílů), dlouh.: Čína, Japonsko, Hongkong, Jižní Korea, krátk.: Pákistán, Nigérie, Kanada, USA

Kolonialismus

- Postupně byly zakládány 4 rozdílné typy kolonií:
 - Osídlenecké kolonie
 - založeny na přistěhovalcích z Evropy, kteří tvořili naprostou většinu obyvatelstva, např. Kanada
 - Okupační kolonie
 - Evropané je pouze politicky ovládli, ale do kolonií se masově nestěhovali a neměnili původně etnickou strukturu, např. Nigérie
 - Smíšené kolonie
 - obdoba osídleneckých kolonií, přistěhovalé obyvatelstvo se ale smísilo s domorodci, např. Mexiko
 - Plantážní kolonie
 - určeny k produkci tropických plodin, Evropané se do nich stěhovali málo, na práci ale byli masově dováženi dělníci z Afriky nebo Asie, např. Haiti
- K diskusi: srovnejte předkoloniální a pokoloniální strukturu obyvatelstva u uvedených příkladů

Typy kolonií

Území	Původní obyvatelstvo	Nynější obyvatelstvo
Kanada	Indiáni vlastní jazyky	běloši angličtina, fr.
Nigérie	černoši vlastní jazyky	černoši vlastní jazyky
Mexiko	Indiáni vlastní jazyky	míšenci španělština
Haiti	Indiáni vlastní jazyky	černoši francouzština

Kolonie podle formy vlastnictví

- Státní kolonie / korunní kolonie (byly majetkem státu)
- Soukromé kolonie (patřily soukromým osobám)
- Chráněná území (míra jejich závislosti na koloniálních mocnostech byla menší, formálně nebyly majetkem nikoho)

Právní formy závislých území

- V současnosti má každé závislé území zcela specifický statut, tradiční členění zahrnuje:
 - (vlastní) kolonie
 - Protektoráty
 - Zámořská území
 - Přidružené státy
 - Kondominia
 - Mandátní/ poručenská území

Závislá území obecně nejsou (i když mají některé společné znaky)...

- ...tzv. **speciální entity uznané mezinárodními smlouvami a dohodami**
- Jedná se v podstatě o autonomní území, jejichž autonomní statut je ale zabezpečen mezinárodní smlouvou
 - V současnosti: Ålandy (Finsko)
 - Svalbard (Norsko)
 - Hongkong a Macao (Čína)